

پرینستون

دو روز گذشته در شهر پرینستون بودم؛ در کنفرانس "شیعه شناسی" در Institute for Advanced Studies وابسته به دانشگاه پرینستون شرکت کردم و تحت عنوان "Islamic Reform in Contemporary Iran: The Shiite Legacy" سخنرانی کردم. اسلام شناسان و شیعه شناسان برجسته متعددی از آمریکای شمالی و اروپا در کنفرانس شرکت کرده بودند؛ متخصصان شیعه زیدی، شیعه اسماعیلی و شیعه دوازده امامی؛ دوست عزیزم، دکتر حسن انصاری، یکی از دو دبیر علمی این همایش بین المللی بود. افسوس که مجال برگزاری چنین کنفرانس هایی با این کیفیت در ایران فراهم نیست.

وقتی به سخنرانی ها گوش می کردم، می دیدم به رغم اینکه در وهله نخست ممکن است تصور شود درباره « مذهب شیعه» زیاد می دانیم؛ اما آگاهی مان از حوزه شیعه پژوهشی و توسعه اسلام شناسی در دنیای کنونی محدود است؛ چقدر کارهای جدی و دست اول و معرفت بخشی در این عرصه در محافل آکادمیک در حال انجام است.

به اقتضای کار و بارم در شش-هفت سال اخیر، با تحقیقات و آثار اسلام شناسان متعددی آشنا شده و در کنفرانس ها، آنها را ملاقات کرده ام. عموم این محققان، افزون بر زبان انگلیسی، زبان عربی و احيانا زبان فارسی را به نیکی می دانند و از متون عربی و فارسی استفاده می کنند؛ به نحوی که در آثارشان ارجاعات متعددی به این متون دیده می شود. با نشست و برخاست و حشر و نشر با این پژوهشگران، هم بسیار می آموزی و هم جهان و نگاهت فراخ می گردد....

ماه گذشته در کنفرانس «سیر تحول نواندیشی دینی در جهان اسلام» در کالیفرنیا، مجال بحث و گفتگوی با حسن انصاری را یافتم و از هم صحبتی با ایشان وقتم خوش شد. در سفر اخیر به پرینستون نیز خوشبختانه تجدید مودتی حاصل شد و با یکدیگر مبسوط سخن گفتیم. خرسندم که ایشان، در کسوت اسلام شناس ایرانی، در مرکز علمی معتبر «Institute for Advanced Studies» مشغول به تحقیق و تتبع و تدریس است. آرزو کنیم اسلام شناسان و محققان ایرانی بیشتری در محافل آکادمیک بین المللی بدرخشند و منشا اثر گردند....